Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice Rady 64/432/EHS, pokud jde o počítačové databáze, které jsou součástí sítí dozoru v členských státech

KOM(2011) 524 v konečném znění – 2011/0228 (COD)

a návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (ES) č. 1760/2000, pokud jde o elektronickou identifikaci skotu, a zrušují ustanovení o nepovinném označování hovězího masa

KOM(2011) 525 v konečném znění – 2011/0229 (COD)

(2012/C 43/14)

Zpravodaj: **pan BRICHART**

Ve dnech 14. a 20. září 2011 se Rada a dne 13. září 2011 Evropský parlament, v souladu s článkem 43 Smlouvy o fungování Evropské unie, rozhodly konzultovat Evropský hospodářský a sociální výbor ve věci

návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice Rady 64/432/EHS, pokud jde o počítačové databáze, které jsou součástí sítí dozoru v členských státech

KOM(2011) 524 v konečném znění – 2011/0228 (COD)

a

návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (ES) č. 1760/2000, pokud jde o elektronickou identifikaci skotu, a zrušují ustanovení o nepovinném označování hovězího masa

KOM(2011) 525 v konečném znění – 2011/0229 (COD).

Specializovaná sekce Zemědělství, rozvoj venkova, životní prostředí, kterou Výbor pověřil přípravou podkladů na toto téma, přijala stanovisko dne 21. listopadu 2011.

Na 476. plenárním zasedání, které se konalo ve dnech 7. a 8. prosince 2011 (jednání dne 7. prosince), přijal Evropský hospodářský a sociální výbor následující stanovisko 180 hlasy pro, 3 hlasy byly proti a 9 členů se zdrželo hlasování.

1. **Závěry a doporučení**

1.1 EHSV konstatuje, že odvětví skotu vynaložilo značné úsilí na obnovení důvěry spotřebitelů po epidemii bovinní spongiformní encefalopatie (BSE).

1.2 Zavedený systém identifikace a registrace skotu umožňuje zajistit transparentnost a sledovatelnost, a to rychle a s velkou mírou přesnosti.

1.3 Tato schopnost lokalizovat zvířata a identifikovat je znamená mimo jiné významnou pomoc při tlumení infekčních nákaz.

1.4 Zavedení různých používaných identifikačních technik však pro toto odvětví představuje podstatnou finanční zátěž.

1.5 Od roku 1997 došlo k technickému pokroku, jenž může zúčastněným stranám v této oblasti přinést významnou pomoc, zejména díky elektronické identifikaci.

1.6 Bylo však konstatováno, že přímé náklady a výhody, jež vyplývají z používání těchto technik, nejsou rozděleny stejnoměrně po celé délce potravinového řetězce; náklady v podstatě nesou zemědělci, zatímco zúčastněné strany zapojené do pozdějších fází řetězce sklízejí velkou část finančních výhod.

1.7 Proto se EHSV domnívá, že na evropské úrovni je vhodnější nečinit systém elektronické identifikace skotu povinným, neboť není právě pravděpodobné, že by trh kompenzoval vysoké náklady na tuto technologii. Kromě toho pro spotřebitele neznamená skutečný dodatečný přínos.

1.8 Současně však je třeba umožnit, aby v případě, že zúčastněné strany zapojené do potravinového řetězce v některém členském státě používání tohoto systému akceptují, mohl onen stát tento systém na svém území zavést jako povinný.

1.9 EHSV se rovněž domnívá, že je třeba ponechat chovatelům možnost využívat elektronickou identifikaci na dobrovolné bázi.

1.10 V zájmu předcházení jakéhokoli narušování hospodářské soutěže, jež by mohlo ohrozit společný trh, tedy bude vhodné, aby země, která zavede povinnou elektronickou identifikaci, sama nesla odpovědnost za elektronickou identifikaci zvířat vyskytujících se na jejím území.

1.11 EHSV se kromě toho domnívá, že v zájmu harmonizace postupů by všechny elektronické značky měly používat stejnou technologii. Proto bude nezbytné provést jejich harmonizaci s odkazem na mezinárodní normy.

1.12 EHSV tedy celkově souhlasí s návrhem Komise pod podmínkou, že bude věnována zvláštní pozornost řádnému fungování společného trhu a dopadu na jednotlivé články tohoto řetězce.

1.13 V souvislosti s nepovinným označováním hovězího masa se EHSV neohrazuje proti zrušení unijních ustanovení, pokud hospodářské subjekty budou moci na štítcích uvádět dodatečné informace, jež považují za důležité.

2. **Souvislosti**

2.1 Nařízení Rady (ES) č. 1760/2000 stanovuje, že každý členský stát musí zavést systém identifikace a registrace skotu umožňující individuální identifikaci zvířat pomocí ušních značek, evidenci v každém zemědělském podniku, individuální pas pro každé zvíře obsahující údaje o všech přesunech a hlášení všech přesunů do počítačové databáze, která je schopna rychle sledovat zvířata a identifikovat kohorty v případě nákazy. Účelem tohoto režimu bylo zajištěním transparentnosti a úplné sledovatelnosti skotu obnovit důvěru spotřebitelů v hovězí maso a výrobky z hovězího masa a také lokalizovat a sledovat zvířata pro veterinární účely, což má zásadní význam pro tlumení infekčních nákaz.

2.2 Nařízení bylo ve sdělení Komise Radě a Evropskému parlamentu „Akční program pro snižování administrativní zátěže v EU“ zařazeno mezi „informační povinnosti se zvláštním významem, pokud jde o zátěž, kterou představují pro podniky“. Akční plán nové strategie EU pro zdraví zvířat předpokládá, že Komise v průběhu zavádění elektronické evidence skotu (dále jen „EID“) zjednoduší informační povinnosti.

2.3 Při přijetí současných pravidel pro identifikaci skotu v roce 1997 však nebyla EID z technického hlediska dostatečně vyvinuta, aby mohla být v té době používána pro skot. EID založená na radiofrekvenční identifikaci (RFID) se během posledních 10 let značně vyvinula a umožňuje rychlejší a přesnější načítání kódů jednotlivých zvířat přímo do systémů pro zpracování údajů. Používání elektronických identifikátorů by mohlo pomoci snížit administrativní zátěž a papírování, pokud je například evidence zemědělského podniku vedena v počítačové podobě, jak tomu je ve stále větším počtu zemědělských podniků. Rychlejší a spolehlivější systém navíc mimo jiné umožní rychlejší a přesnější čtení než u tradičních ušních značek, což usnadní postup hlášení přesunů zvířat do ústřední databáze, a proto umožní lepší a rychlejší sledovatelnost infikovaných zvířat a/nebo infikovaných potravin.

2.4 Elektronická evidence již byla v Unii zavedena u některých druhů zvířat. Několik členských států Evropské unie začalo EID využívat na dobrovolné bázi. Jelikož nebyly zavedeny žádné harmonizované technické normy Evropské unie, existuje riziko, že v jednotlivých členských státech budou používány různé druhy elektronických identifikátorů a čteček s různými frekvencemi RFID. Tento přístup by mohl vést k nedostatečné harmonizaci, jež by ohrozila elektronickou výměnu údajů, což by pak vedlo ke ztrátě přínosů existence systémů EID.

2.5 Posouzení dopadů dospělo k závěru, že EID skotu na bázi dobrovolnosti jako nástroj pro úřední identifikaci by zúčastněným stranám poskytla čas, aby se s tímto systémem seznámily. Povinné provádění EID by pro některé hospodářské subjekty mohlo mít nepříznivé ekonomické účinky.

2.6 Nařízení (ES) č. 1760/2000 rovněž obsahuje pravidla pro systém nepovinného označování hovězího masa; Komise u tohoto nařízení konstatovala nedostatky v souvislosti s náklady, nepřiměřenou administrativní zátěží a neexistencí jednotného uplatňování ve všech členských státech.

3. **Návrhy Komise**

3.1 Návrh Komise (KOM(2011) 525 v konečném znění) zohledňuje výsledky konzultací se zúčastněnými stranami a výsledek posouzení dopadů. Komise navrhuje zavést EID na nepovinné bázi. V tomto nepovinném režimu:

— by skot mohl být identifikován dvěma běžnými ušními značkami (stávající systém) nebo jednou běžnou viditelnou značkou a jedním elektronickým identifikátorem v souladu s normami harmonizovanými na úrovni Unie;

— se členským státům dává možnost zvolit na jejich území povinný režim.

3.2 Rovněž se navrhuje zrušit požadavek oznamovat veškeré doplňující údaje v režimu nepovinného označování, vzhledem k souvisejícím nákladům a přílišné administrativní zátěži.

3.3 Návrh upravuje nařízení (ES) č. 1760/2000 tak, aby bylo v souladu se Smlouvou o fungování Evropské unie.

3.4 Navrhovaný režim EID skotu vyžaduje následnou změnu směrnice Rady 64/432/EHS, pokud jde o počítačové databáze, které jsou součástí sítí dozoru v členských státech. Prvky počítačových databází stanovených ve směrnici 64/432/EHS dosud nezahrnují žádný odkaz na elektronické identifikační značky. Z těchto důvodů se uvedené dva návrhy KOM(2011) 524 a KOM(2011) 525 předkládají v rámci stejného legislativního balíčku.

V Bruselu dne 7. prosince 2011.

předseda
Evropského hospodářského a sociálního výboru
Staffan NILSSON